

MOLENGEVELSTEEN " DE BOK " TE DOKKUM

Aan het Grootdiep onder Damwoude, voorheen in de Gemeente Dantuwoude, stonden tot het jaar 1951 een tweetal huisjes, in een van deze huisjes bevond zich een gevelsteen met de afbeelding van een Bok. De gevelsteen is 40 cm lang, 33 cm hoog en 11 cm dik. Deze steen is tevens voorzien van het jaartal 1756. Deze gevelsteen is het enige wat de herinnering levend houdt aan de houtzaagmolen de Bok, of de Bock. Deze molen werd waarschijnlijk genoemd naar een familie met de naam Bok, welke in die jaren in Dokkum woonachtig was. In de Leeuwarder Courant stond een advertentie van een houtverkoop op 6 maart 1762 bij "de Houtmolen de Bock even buiten Dockum onder Damwolde". Op 8 februari 1830 verkocht notaris G.W. Posthuma te Dokkum "een hechte sterke en welbetimmerde houtzaagmolen, de Bok genaamd, met twee droogschuren en twee woonhuizen, aan het Grootdiep no. 9 en 10, Eig. wed. R. Minnema, Aalsum". De molen is na verkoop kennelijk gesloopt want op 25 maart 1839 werd aan het Grootdiep een huizinge verkocht met grond "Waarop vroeger de Houtzaagmolen de Bok heeft gestaan". De molen werd overgebracht naar het Hoendiep te Groningen.

*V.m. molen De Bock van Dokkum.
Foto: uit collectie P. Timmermans.*

Daar waar de Friesche Straatweg aan het Diep komt, even buiten Groningen werd de molen weer opgebouwd. In 1897 werd de molen voor de tweede maal gesloopt, dit maal verhuisde hij naar Coevorden. Daar werd hij later voor de derde en laatste maal gesloopt. Bij de gevelsteen met de afbeelding van de Bok, behoorde oorspronkelijk nog een tweede steen. Deze steen zat mogelijk in het tweede huisje ingemetseld. Deze tweede gevelsteen was voorzien van een ge-dicht, dat luidde als volgt:
Een Bok ben ik,
een bok ben ik geheten.
Menigeen is Bok,
maar ach, hij wil't niet weeten.

Deze tweede steen is spoorloos verdwenen. Het jaartal 1756 op de eerste gevelsteen heeft waarschijnlijk betrekking op een verbouwing van de molen. Want op een kaart uit 1739 komt op dezelfde plaats reeds een houtzaagmolen voor. De gevelsteen met de Bok werd na de sloop van het huisje in 1951 overgedragen aan de oudheidkamer van Dokkum. Tegenwoordig is deze steen in het bezit van het Admiraliteitshuis te Dokkum.

BRON: Leeuwarder Courant van 21-7-1953, met dank aan de heer
L. Witteman uit Neck bij Purmerend voor de toezending van
het artikel.

Oude Adressenkaarten in steen en hout te Dökkum.
Het Admiraliteitshuis te Dokkum.

De tekening van de gevelsteen is gemaakt door Jan Hoekstra.